

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokoјencev.

Glas upokoјencev.

Društvo državnih upokoјencev in upokoјenk v Ljubljani, podružnica v Mariboru je sestavilo naslednjo spomenico, katero je predsednik imenovanega društva, davčni nadpravitelj g. Lilleg izročil banu dravske banovine, gospodu drju. Dragu Marušiču.

Spomenica.

Staroupokoјenci se imajo zahvaliti prejšnjemu političnemu režimu, da se njih bedno stanje še do danes ni popravilo. Čeprav je bil osnutek uradniškega zakona iz leta 1923. od Njegovega Veličanstva kralja že predsankcioniran, je marodna skupščina vendarle črtala iz čl. 239. od stavke, čigar uzakonitev bi staroupokoјence gmotno izdatno podprla.

Od zjedinenja do danes je preteklo 12 let, vendar pa se položaj staroupokoјencev ni obrnil na bolje, nasprotno, zavzel je še bolj žalostno sliko. Staroupokoјenci dobivajo le polovico tistih prejemkov, ki jih uživajo aktivni njihovi tovariši po zakonu iz leta 1923. ter so njihove penzije povprečno mnogo nižje od potrebnega življenskega standarda. V službi za državo osiveli in fizično izžrpani, so morali staroupokoјenci vnovičiti vse tiste materialne dobrine, ki so jih še lahko pogrešali, da so si v največjem pomanjkanju še lahko podaljšali svoj obstanek.

Sedaj nimajo ničesar več. Beda je na vrhuncu. V nestrpnem pričakovanju skorajšnjega olajšanja prosijo in roče visoko kraljevsko vlado, da jih v najkriticnejšem trenutku reši pogina.

Zato prosijo:

1. Da se vsem staroupokoјencem nakaže primerna denarna pomoč;
2. da se z novim uradniškim zakonom izenačijo prejemki vseh upokoјencev in upokoјenk s prejemki aktivnih uradnikov, in sicer sorazmerno prejemkom, ki odgovarjajo kategorijam in službenim letom;
3. da se zagotove prejemki vdovam in otrokom po upokoјencih v isti izmeri, kakor so jih uživali njih reditelji;
4. da se priznajo vsem upokoјencem in njih rodbinam iste ugodnosti, kakršnih so deležni njih aktivni tovariši pred upokoјitvijo; to se zlasti tiče trajnega 50% popusta pri voznjah na železnicah in državnih parobrodih;
5. da se državnim upokoјencem prizna brezplačno zdravljenje in oskrba v bolnišnicah v II. razredu;
6. da se pomakne mesto Maribor v II. razred draginjskih doklad.

V Mariboru, dne 18. januarja 1931.

Društvo državnih upokoјencev in upokoјenk v Ljubljani, podružnica v Mariboru.

Zanimiva ugotovitev.

V zagrebškem »Našem Glasu« je izšel aktualen članek pod naslovom »Beseda o nas samih«, v katerem prihaja pisec do prav zanimih zaključkov. Ker so le-ti vredni, da jih izvedo tudi naši čitatelji, objavljamo v naslednjem samo odlomek iz tega članka.

»Prav od osvobođenja in zjedinenja sem so se, kakor vemo, baš v predmetih dnevne potrošnje, ki so državnemu uradniku najpotrebnejši, pojavljala ves čas valovanja cen, vemo pa tudi prav dobro, da je vsako povečanje prejemkov po času in višini daleč zaostajalo za naglim in silno visokim porastom cen najpotrebnejših življenskih potrebščin.

Spominimo se le na naše bivše kronske plače, pa na prevedbo na državne plače, na povišanje teh in končno na prejemke po sedanjem uradniškem zakonu iz leta 1923., spominimo se pa obenem tudi, kaj in koliko smo ob istem času potrebovali za stanovanje, obleko, obutev in za najskromnejše življenje, to je skratka za naše preživljanje, pa moremo z mirnim srcem in brez posebnih primerjalnih statističnih podatkov ugotoviti kruto dejstvo, da so bili naši prejemki vselej neznatni in premajhni za pokrivanje najnujnejših naših potreb, posebno še če upoštevamo, da smo srednji družabni stalež.

Jasno je, da se plače državnega uslužbenstva ne morejo menjavati kakor cene žita na trgu, ker je to tehniški neizvedljivo, da se to izvaja v nekaterih državah, kjer se draginjske doklade državnega uslužbenstva vsak mesec sporedno z indeksom cen menjajo, kakor na primer v Avstriji.

Človek bi mislil, da bi državnemu uradniku, če mu je bilo te plače »dovolj« tedaj, ko je bilo žito trikrat dražje nego danes, meso in mašč pa dvakrat dražja in prav tako tudi stanovanja (za naše ljubljanske in sploh slovenske razmere ta trditve ne velja docela — op. uredn.), da bi temu uradniku torej morala biti današnja plača »previsoka«. Toda prav to je tisto, da plača nikdar do danes še ni

bila zadostna, vsaj za večino državnega uradništva in za dostojno meščansko življenje ne.

In če je zdaj prav glede navedenih življenskih potrebščin nastopila doba pocenitve, je treba vzeti tudi danes v roko svinčnik in računati: dali so današnje plače državnih uslužbencev — vsaj kar se tiče večine — ker vselej mislimo na ogromno številno nižjih državnih uslužbencev — zadoščne za stanovanje primerne izdatke »elite narodnega razumništva«, to je nas državnih uradnikov, a še prav posebnost tistih, ki so oženjeni in imajo družino!

Da te plače niti danes, da si so se v mnogih ozirih najvažnejše življenske potrebšchine pocenile, niti približno ne zadostuje za opisani način življenja, nam dokazuje nedavno izišli zakon o davku na samce, ki dohodkov pod 2500 Din na mesec ne objame, dočim se redno zatrjuje, da je življenje v dvoje vseeno cenejše od življenja samec.

To ne pomeni nič drugega, nego to, da se dnevničarji, služitelji, zvaniki in uradniki tretje kategorije in v pretežnem številu tudi uradniki druge kategorije ne bi smeli, oziroma se ne bi mogli ženiti, ker imajo plače, ki ne zadoščajo za dostojno zakonsko življenje državnega uradnika.

Smo pa prepričani, da je danes mnogo več oženjenih državnih uradnikov, ki nimajo po 2500 Din plače na mesec, ker je ostalih uradnikov I. kategorije po številu prav malo, a baš med temi je sorazmerno največ ne- oženjenih.

Kaj torej sledi iz vsega tega? Vsem oženjenim državnim nameščencem, tudi če nimajo otrok, bi se morala povišati plača najmanj na 2500 Din na mesec. Zakon niti samec ne sili, da morajo pri dohodkih izpod tega zneska plačevati davek, in če so dolžnosti enake, naj bodo tudi pravice. Kako pa to silno število državnih uslužbencev vendarle s svojimi družinami živi, bolje rečeno: životari brez tega minima 2500 Din na mesec, si lahko vsakdo sam predstavlja.

Stanovanjska kasarna.

Iz mesečnika »Die Heimstätte«, glasila uradniške stavbne hranilnice v Berlinu, objavljamo članek, ki je izšel pod prednim naslovom in ki vsebuje nekaj statističnih podatkov, ki morejo kolikor toliko veljati tudi za druge kraje in razmere. Članek se glasi:

»1. Stanovanjska kasarna je tisto zlo, iz katerega — če pogledamo do dna — je zrasla v stari Nemčiji stanovanjska beda in s katerim je leta stalno zraščena.

V letu 1910, je bilo v mestu Kielu 48.624 stanovanj. Od teh jih je bilo: 9971 stanovanj v hišah z več od 10 stanovanj, 27.059 stanovanj v hišah s 7 do 10 stanovanj, 6655 stanovanj v hišah s 4 do 6 stanovanj, 3212 stanovanj v hišah z 2 do 3 stanovanj, a samo 1727 stanovanj v enodružinskih hišah.

Že leta 1910. je povprečno stanovalo v vsaki obljedeni hiši v Berlinu 77,5, v Charlottenburgu 62,7, v Breslauu 52 oseb. Ob istem času je prišlo v Londonu samo 7,6, v Antwerpenu 7 in v Bruselju 9 stanovalcev na poedino stanovanjsko poslopje. V Berlinu so cele ulice hiš, v katerih je v vsaki po 40 do 50 stanovanj. So pa tudi hiše, v katerih je po 81, 110, 121 »stanovanj« (v Koppenstrasse) in celo hiše z 243 strankami (ta hiša je v Ackerstrasse št. 132—133).

Vsako petdeseto stanovanje v Kielu leži v kleti, na vsakih 50 stanovanj je pa eno v podstrešju.

2. Stanovanjske kasarne, stavbe na dvoriščih in oderuštvo s stavbišči se med seboj podpirajo. Vrednost zemljišč v predmestju Berlin-Charlottenburg je leta 1886. znašala 45 milijonov mark, leta 1897. pa že 300 milijonov mark. Pri tem seveda vrednost poslopij ni všteta. (Zanimiva bi bila parala z Ljubljano — primerjaj samo današnje cene stavbišč na Aleksandrovi cesti s cenami istih stavbišč pred vojno! — Op. ured.)

V mestu Halle ob Saali je vrednost zemljišč zrasla tako: v razdobju 1830./39. je znašala 100, narasla je na 446,5 v letih 1870./79. in na 843,6 v razdobju 1890./95.

V teh 60 letih je v istem mestu naraslo število prebivalstva 4 in polkrat, število poslopij pa samo 2/3krat, cene stavbišč pa 8/3krat.

Zemljišče, kupljeno v Kielu pred 60 ali 70 leti za morda 50.000 mark, pri čemer je vrednost stavbe vračunana, donaša zdaj lastniku zgolj za uporabo zemljišča letno dedno stavbno zakupnino (Erbbauzins) 80.000 mark. Po treh rodovih pripade lastniku zemljišča tudi še nova poslovna stavba, ki je bila

zgrajena leta 1929. na zemljišču. Celokupnost se trudi za to grozotno zemljiško rento, katero je sama ustvarila zemljiškemu posestniku. Koliko pa ta zemljiški posestnik sedaj zahteva za kvadratni meter malega preostalega kosa svojega zemljišča od mesta, o tem pa o priliki kaj več.

3. Brez dvoma, izkoreninjeno in revno je postalo naše pridno nemško ljudstvo zaradi stanovanjskih kasarn in oderuštva s zemljišči.

Od 1,4 milijona berlinskih gospodinjstev ima samo 0,16 milijona malih vrtička. Hišni vrtovi so pa prav za prav le v najskrajnejših berlinskih predmestjih.

V Kielu so se stanovanjski najemniki v družinskih stanovanjih tako selili: v letu 1912. je bilo preselitev: 14.137, v letu 1913.: 13.081, v letu 1914.: 11.259 družin. V Berlinu se je pred vojno preselilo 40% družin srednjega stanu vsako leto vsaj po enkrat. S šoloobveznimi otroki.

Bremena oskrbe siromakov so znašala v računskem letu 1910./11. razdeljena na posameznega prebivalca v Kielu 417, v Altoni 338, v Flensburgu 209, v Wandsbeku 210 pfenigov itd., in sicer se je to breme zviševalo s številom hiš in padalo s številom prebivalstva. »Velikomestna stanovanjska kasarna je pravi rojstni kraj ogromnih mestnih ubožnih bremen«, je dejal poznavalec.

Število prostitutk se je s številom prebivalcev in stanovanjskih kasarn sorazmerno dvigalo. Znašalo je v Berlinu v letu 1873.: 1780, v letu 1888.: 3392, v letu 1900. 4147, v letu 1914.: 4539.

Na potrebe stanovalcev se podjetniki, ki grade stanovanjske kasarne, niso nikdar ozirali. Izjemoma se je vrstilo pomanjkanje stanovanj in preobilica stanovanj. V Kielu je bilo leta 1910. praznih stanovanj: 4,78%, v letu 1911.: 5,37%, leta 1912.: 4,51%, leta 1913.: 2,99% in leta 1914.: 2,05%.

4. Družine z otroci in gospodarski slabotni sloji ostanejo pri pomanjkanju stanovanj najprej brez doma ali pa najdejo zavetišče v najslabšem stanovanju.

Med brezstanovalci je največ takih družin, ki morajo skrbeti za veliko število otrok.

Ponudbe mirnih, solčnih stanovanj za »stranke brez otrok« in za »mirne stranke«, so splošno znane iz dnevnikov. Pogodbene obveze, kakor n. pr. ta, ki določa »da družinski prirastek ni dovoljen«, so pa javnosti manj znane.

Važna razzodba državnega sveta.

(Retroaktivna moč odločb upravnih oblastev.)

Vprašanje, da-li imajo upravna oblastva pravico, svojim rešenjem dati retroaktivno moč, je že dolgo časa zanimalo pravnike. Posebne važnosti je to vprašanje za državne uslužbence, katerim so upravna oblastva priznala s svojimi odloki razna prava za preteklo dobo. Gre namreč za to, od kdaj teko na podlagi takih naknadnih odločb pripadajoči jim prejemki.

V nekem konkretnem slučaju je državni svet izdal pod št. 18.859/30 od 4. oktobra 1930. razzodbo, ki se glasi v izvlečku:

»V svojem VI. oddelku je državni svet razpravljal tožbo N. N., vloženo proti rešitvi finančnega ministra od 24. avgusta 1929., D. R. št. 101.277, zaradi tega, ker mu je pravica do prejemkov po naknadnem priznanju neke službe bila priznana od 1. dne sle-

dečega meseca po mesecu, v katerem je tožba za naknadno priznanje službenih let vložil. Ko je državni svet proučil tožbo, izpodbijano rešitev in ostale spise, ki se nanašajo na to zadevo, je spoznal, da je tožba neosnovana, ker minister ne more dati svojim rešitvam retroaktivne sile, razen slučajev, če izdaja rešitve v izvrševanju razzodb državnega sveta.

Zato na podlagi čl. 17. in 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih, § 51. zakona o poslovnem redu v državnem svetu in tarifne postavke št. 52. taksnega zakona, državni svet razzoja: da se ta tožba zavrne kot neumestna in da tožilec plača 100 Din takse.

Po ti razzodbi mora tedaj vsak državni uslužbenec, ki hoče, da se mu tudi za pretekli čas priznajo prejemki, katere bi bil moral dobiti že prej,

pa jih zaradi drugačne upravne odločbe ni dobil, izzvati v svoji prilogi razsodbo državnega sveta, po kateri mu potem pripadajo prejemki tudi za ves čas, ki je že potekel. Na podlagi kes-

nejših naknadnih upravnih rešitev pa pripadajo državnim uradnikom prejemki (oziroma razlika in istih) šele od prvega dne meseca, ki sledi izdaji rešitve.

Odločbe Glavne kontrole.

Draginjske doklade upokojenih predsednikov in članov kasacijskih sodišč.

Glavna kontrola je proučila rešitev finančnega ministristva od 9. julija 1930., št. 35.810/I., s katero je pojasnjeno:

»da je pod izrazom »predsedniki in člani kasacijskega sodišča« iz 4. člena odločbe ministrskega sveta o draginjskih dokladah državnih upokojencev in upokojenk D. R. št. 107.201 od 8. oktobra 1924., razumeti tako predsednike in člane kasacijskega sodišča v Beogradu, kakor tudi predsednike in člane stola sedmorice v Zagrebu, vrhovnega sodišča v Sarajevu, velikega sodišča v Podgorici in oddelka kasacijskega sodišča v Novem Sadu, kateri so bili upokojeni po prejšnjih zakonskih predpisih in imajo najmanj 20 let za pokojnino priznane službe, ker je navedena sodišča treba smatrati kot oddelke kasacijskega sodišča ter po tem njim vsem pripada skladno s 4. členom odločbe ministrskega sveta D. R. št. 107.201/24, kot skupna draginjska doklada po 3000 Din na mesec, ne glede na velikost pokojnine in na bivališček in ugotovila, da zoper to rešenje nima kaj pripomniti.

Iz redne upravne seje glavne kontrole od 21. julija 1930., št. 62.707.

Odločbe banskih uprav o izdatkih iz državne dotacije niso podvržene pregledu glavne kontrole.

Kraljevska banska uprava v Banjiluki je poslala glavni kontrolji na odobrenje svojo rešitev št. 26.461/30 o dovolitvi nabave poljedelskih strojev za vsoto 20.000 Din v breme partije 46/1, odst. 5., drž. proračuna 1930./31.

Glavna kontrola je predmet vrnila kraljevski banski upravi s poročilom, da je državna dotacija samoupravnim telesom za pokrivanje izdatkov, ki nastanejo zaradi opravil, prenesenih od države na ta telesa po uredbi o prenosu poslov z države na banovine, vnaša kot dohodek v banovinske proračune, izdatki iz teh dotacij se pa izkazujejo in opravičujejo v letnih zaključnih banovinskih računih. Po tem torej rešitve, po katerih se dovoljujejo izdatki iz teh dotacij,

ne spadajo v razmotrivanje glavne kontrole.

Iz I. upravne seje glavne kontrole od 2. oktobra 1930., št. 84.680.

Izplačila podpor iz državnih proračunskih kreditov, delegiranih banovinam.

Na vprašanje g. ministra za poljedeljstvo v spisu št. 47.322/30, da-li je treba rešitve kn. banskih uprav o izplačilu podpor poljedeljskim družtvom iz kreditov po državnem proračunu, kateri so bili banovinam stavljeni na razpolaganje, predhodno pošiljati g. predsedniku ministrskega sveta v odobritev, kakor tudi da-li je treba le te dostavljati glavni kontrolji, da jih vzame na znanje, se je odločilo:

da velja določba iz § 27. zakona o podaljšanju veljavnosti določb dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstih tudi za banovine glede vseh tistih zneskov, kateri so delegirani banovinam in glede katerih je smatrati banovine za nakazovalce prve stopnje; take rešitve je treba po tem torej kakor tudi rešitve o teh podporah dostavljati predsedniku ministrskega sveta, da izda svoje pritrtilo, nato pa tudi glavni kontrolji.

Iz I. upravne seje glavne kontrole od 20. avgusta 1930., št. 73.077.

Državna pridobitna podjetja in podeljevanje denarnih podpor.

Finančno ministristvo je z razpisom št. 22.559/30 od glavne kontrole zahtevalo odločbo o vprašanju: da-li državna pridobitna podjetja in zavodi smejo iz svojih lastnih sredstev po odobrenju g. finančnega ministra podeljevati neke vsote posameznim človekoljubnim in kulturnim društvom kot podporo za dosego njihovih društvenih namenov.

Na to vprašanje je glavna kontrola odločila: da omenjena podjetja in ustanove ne morejo dovoljevati takih izdatkov, niti če g. finančni minister to dovolji, ker bi bilo to v nasprotju s čl. 71. zakona o državnem računovodstvu in § 23. zakona o podaljšanju veljavnosti določb dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstih.

Iz I. upravne seje glavne kontrole od 24. julija 1930., št. 64.613.

jaški obvezanec pri izvrševanju vojaških dolžnosti, pa prejemajo draginjsko doklado poleg plače matere, ki je aktivna državna uslužbenka, nimajo pravice do prisojene jim invalidske podpore, ker so s to doklado preskrbljeni, in je v takih slučajih nadaljnje izplačevanje invalidske podpore do drugačne odločbe ustavljeno.

Ker pa je s čl. 13. pravilnika za izvrševanje invalidskega zakona od 4. julija 1929. izrečno podpisano, da vdo-ve: »če in dokler prejemajo kot aktivne uslužbenke poleg svojih mesečnih prejemkov še draginjsko doklado za otroke, nimajo pravice tudi še do pre- jemanja invalidske podpore za te otroke«, dočim s predpisi invalidskega zakona od 17. novembra 1925. prav tako kakor tudi s pravilnikom za izvrševanje tega zakona ni v takih slučajih izrečno izvzeta ta pravica imenovanim otrokom, ker v čl. 53. tega pra-

vilnika stoji, da: »sirote pred dovršenim 16. letom ne prejemajo invalidske podpore samó tedaj, če so nastanjene v državnih ali privatnih dobrotelčnih zavodih, ker so popolnoma preskrbljene«, kar je povzročilo dvojno to- mačenje, je ministristvo za narodno zdravje in socialno politiko izdalo razpis št. 4275 ex 1930. S tem je razveljavilo svojo prejšnjo odredbo, izdano v tem pogledu na ta način, da se takim otrokom s sodnimi razsodbami prisojena invalidska podpora mora izplačevati do 1. okt. 1929., kolikor se ni bila izplačana na temelju predpisov invalidskega zakona od leta 1925., pri čemer je treba izpolnjevati vse poznejše zakonske predpise. Od 1. oktobra 1929. dalje pa za naprej veljajo popolnoma določbe čl. 13. pravilnika za izvrševanje sedanjega invalidskega zakona.

Težnje zemljiško-knjižnega uradništva.

Kot dodatek k spomenici naše Zveze je dne 14. februarja izročil načelnik g. Lilleg ob sprejemu odposlanstva Zveze g. banu tudi to spomenico:

»Podpisano »Društvo zemljiško-knjižnih uradnikov in izprašanih aspirantov za območje apelacijskega sodišča v Ljubljani« se pridružuje spomenici »Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani« z dne 14. februarja 1931. (objavljeni v 6. številki našega lista — op. uredn.) v polnem obsegu ter si dovoljuje prositi, da se do uveljavljenja novega uradniškega zakona priznajo tudi zemljiško-knjižnemu uradništvu II. in III. kategorije v justičnem resortu iste

specijalne službene doklade, kakor jih že prejemajo uradniki pri raznih drugih resortih, ker se čuti zemljiško-knjižno uradništvo, ki vrši z vsvo vne- mo in požrtvovalnostjo svojo službo, s tem, da prejema nižje prejemke kot njihovi tovariši v drugih resortih pri- krajšano in zapostavljeno.

V priznanju specijalnih doklad zemljiško-knjižnemu uradništvu vidimo za enkrat edino možnost, da se izboljša naš nevzdržni gmotni položaj.

V Ljubljani, dne 12. febr. 1931.

Društvo zemljiško-knjižnih uradnikov in izprašanih aspirantov v Ljubljani.

Vestnik.

Tajnikom naših organizacij. Ob koncu minulega leta je naša Zveza razposlala vsem včlanjenim organizacijam okrožnico, s katero jih je pozvala, naj vsa društva po svojih tajnikih dostavljajo redno in pravočasno uredništvo »Našega Glasu« vse važnejše vesti, ki se tičejo njihove stroke, predvsem iz črpnih poročila o občnih zborih in društvenih sestankih ter sploh vsa poročila o strokovnem in organizacijskem gibanju. Na isti način bi si pa včlanjene organizacije mogle tudi pomensteviti obveščanje članstva, tajniki pa bi se razbremenili in organizacijam prahrnil trud ter poštni in ekspedicijski stroški. Namesto z okrožnicami od moža do moža, naj se obveščajo člani z objavami v našem listu! Uredništvo je pripravljeno objavljati slična društvena obvestila in otvoriti za posamezne stroke posebne stalne rubrike, v katerih bi dotične organizacije mogle redno obveščati svoje članstvo. Dobrodošle so pa seveda tudi vse druge vesti osebnega značaja, ki se tičejo organiziranih članov.

Še enkrat, da se ne pozabi! Glasilo nemških trgovcev s premogom »Der Kohlenhändler« piše naslednje: »Mož, ki zaradi bradavice na tilniku ne kupi gumba za ovratnik, mož ki sede zadaj na odbijač železniškega voza, da prihrani voznino, mož, ki zvečer svojo uro ustavi, da bi se mu ponoči preveč ne obrabila in ki pušča črko i brez pike, črko t pa brez črte, da prištedi nekaj čmila, je kljub temu še lahko dostojen človek v primeri s tistim, ki spravlja plodove, katere pribori organizacija, pa čeprav ni njen član.« — **Ne velja samó za trgovce s premogom!**

Zvestoba za zvestobo. Ljubljansko poverjenišvo Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva je objavilo v svojem listu, da se obračajo na orga-

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6 priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst manufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

Invalidski zakon v praksi.

(Invalidska podpora otrok, če je mati aktivna državna uslužbenka.)

S prejšnjimi razpisi je ministristvo za socialno politiko pojasnilo, da otroci, katerim je s sodno rozsodbo pri-

znana pravica do invalidske podpore po očetu, ki je v vojni umrl, ki je od tedaj pogrešan ali ki je umrl kot vo-

Jules Lemaître:

Dvoje svetosti.

I.

Svetnik.

Kralj Visvamitra je imel srce, ki je bilo do vrha napolnjeno s silno željo po oblasti.

S svojo vojsko je obhodil ves svet in prišel do bivališča brahmana Vasište.

Puščavnik je kralja ljubeznivo sprejel. Spoštljivo mu je ponudil koreninice, gozdne sadeže in čisto situ denčnico. Toda ko sta bila zatopljena v pobožne pogovore, se je zazdelo Vasišti, da misli Visvamitra, da je dosti mogočnejš od vsakega brahmana. Tedaj mu je rekel, da bi ponižal njegov ponos:

»Kralj, rad bi ti ponudil veliko pojedino. Tebi in tvoji vojski.«

Nato je pozval Sabalo, belo kravo, ki ima tako vimo, da dá vsakomur, kdor jo molze, vse kar želi.

In vsa vojska Visvamitre je bila do kraja nasičena in se je najedla najslasnejših jedi.

Visvamitra se je začudil:

»Sveti mož« je rekel brahmanu, »daj mi Sabalo in dam ti zanjno stotisoč krav.«

»Kralj,« je odgovoril Vasišta, »niti za stotisoč, ne za milijardo krav, niti za zlate gore ti ne dam Sabale.«

Nato je kralj ukazal, naj s silo odženejo belo kravo. Pobegnila je in se vrnila k puščavniku. In ko jo je brahman pomolzel, je dala njeno vilme vojsko, ki je uničila Visvamitrino.

Visvamitra je premišljeval. Razumel je, da si najviše oblasti ni mogoče pridobiti drugače, razen s popolnostjo, to je z zmago nad čutili.

Povzdignil je enega izmed svojih sinov na prestol države, se umaknil v samotno in začel tam delati najstrožjo pokoro.

Ko je mislil, da je že zadosti popolen, je prosil Brahma, naj mu dá lok Vege, orožje bogov. In Brahma mu je ugodil.

Oborožen s čudodelnim lokom, se je Visvamitra vrnil v puščavo k Vasišti in izstrelil puščico na svetega moža. Toda spokornik je samó dvignil svojo brahmansko paličico in božansko puščica je brez moči padla na tla.

Visvamitra si je dejal: »To je zato, ker še nisem zadosti svet. Saj sem šele komaj kšatrija. Moč kša-

trije je le prazna prevara. Edinole brahmanova moč je resnična. Postal bom brahman in tudi jaz bom dospel do popolnega zlitja z bogom.«

Zaril se je v gozd trpinčenja in se mrtvičil na čudovite načine.

Ko je to delal že dolgih tisoč let, se mu je prikazal praded svetov, Brahma, in mu dejal:

»Sin moj, dvignil si se prav do položaja najsvetejših kraljev. S pokoro si si zaslužil naziv rišija.«

Toda Visvamitra je hladno sprejel to vest.

»Brahma,« si je mislil, »mi je dejal samo »sveti kralj«. To mi še ni zadosti.«

In pokoril se je še naprej.

Toda nekoč je prišla v samotno neka apsara. Dejala je Visvamitri:

»Prišla sem samó zato, ker te ljubim.«

Prijel jo je za roko ... Poteklo je deset let. In spokornik, kateremu je vila ugrabila dušo in vse spoznanje, je štel teh deset let za en sam dan.

Ko se je pa zavedel spremembe, se je zardil nad samim seboj in z vljudnimi besedami je odslavil apsaro.

Iznova je začel s svetimi vajami: držal je nepremično roke v vis, stal

na eni sami nogi negibno kakor drevesni štor in solnce ga je žgalo in dež ga je pral in za hrano ni imel drugega kakor vetrove neba.

Pokoril se je tako vzvišeno, da so se bogovi presstrašili. Poslali so mu novo apsaro, še lepšo od prve. Toda to pot se je varoval!

»Ti, ki me hočeš izkušati,« je zaklical, »spremeni se v kamen in ostani vklemjena v tem gozdu trpinčenja.«

Toda komaj jo je bil spremenil v neplodno skalo, že ga je prevzela presunljiva bolečina; zakaj spoznal je, da se je bil udal navalu srca.

»Še nisem premagal svojih čustov,« je mrmral.

In delal je pokoro še naprej in ostal je spet nem in nepremičen dolgih tisoč let.

Ko so bogovi videli puščavniko brez srca, brez ljubezni, s čisto spokojno dušo, ki je bila že prav blizu najvišji popolnosti, so prišli v dvorec k Brahma.

»Naj prejme ta svetnik« so dejali, dar, ki ga želi, preden mu pride na misel in zahrepeni po samem nebeskem carstvu.«

In vsi zbori Nesmrtnih z Brahma na čelu, so odšli v puščavo k Visvamitri in ga ogovorili:

nizacijo za razne intervencije in pojasnila tudi nečlani. Zato je pozvalo okrajna učiteljska društva, naj mu pošljejo sezname neorganiziranih učiteljev. Od organizacije naj ima le članstvo korist! — To stališče je do cela upravičeno in bi ga bilo treba povsod v vseh organizacijah dosledno in do skrajnosti izvajati. Zvestoba za zvestobo!

Za tiskovni sklad »Našega Glasu« so a) darovali: P. n. okrožna skupina državnih nameščencev v Kamniku in Mariboru a po 100 Din, g. dr. Fran Ogrin v Kamniku 50 Din, g. Josip Jaklič v Studencih 25 Din, gg. Josip Šarabon in Adolf Anko, oba v Ljubljani po 20 Din, gg. Zvonimir Satler in Josip Koletič, oba v Ljubljani vsak po 10 Din, gg. Drago Schmit v Trebnjem in Krista Smolnikar v Šoštanj po 5 Din; b) nabrali: g. Ivan Presker v Brezicah 50 Din, darovali so gg. Vojteh Hočevar, Zvonko Dokler in Korent po 10 Din, Löschnigg & Schmidt pa 20 Din, g. Anton Špec v Kozjem 25 Din, darovala sta g. Špec sam 15 Din, g. Miloš Zakrajšek pa 10 Din, g. Alojzij Štular v Črnomlju 10 Din, darovali so gg. Šetina 3 Din, Peršak, Toman in Vardnjal po 2 Din in Pimat 1 Din. Iskrena hvala vsem darovalcem in nabiralcem! — Uprava.

Listnica uredništva. Vsem cenjenim gg. dopisnikom, ki pošiljajo dopise in razna vprašanja brez podpisa, sporočamo, da na njihova, časih celo dobro mišljena vprašanja pri najboljši volji ne moremo odgovarjati, baš zato, ker pozabljava dostaviti svoj naslov. Sicer pa velja za vse nepodpisane dopise slej ko prej staro uredniško geslo: »V koš!« — Opozarjamo pa tudi, da nenaročenih rokopisov načeloma ne vračamo, to še tem manje, če ni poština priložena. — Vse gg. dopisnike prosimo, naj pišejo s strojem ali s črnilom in samo na eno stran papirja.

Združitev poštne organizacij. Kot nadaljnji korak k združitvi vseh organizacij p. t. t. uslužbenstva naše banovine je smatrali sklep »Društva prometnih poštne uradnikov« v Ljubljani, da se društvo združi z oblastnim odborom p. t. t. uslužbencev. Formalna priključitev se izvrši, čim bodo sprejeta nova pravila skupne zveze p. t. t. uslužbencev. Tedaj se tudi imenovano društvo formalno razpusti. Vendar so pa vsi člani društva že s 1. februarjem pristopili k ljubljanski OPO kot redni člani.

Kaj je »kraj službovanja«? Finančno ministrstvo je na vprašanja, kaj je razumeti pod izrazom »kraj službovanja«, katerega vsebujejo odločbi ministrskega sveta D. R. št. 42.300/24 in D. R. št. 107.201/24 o draginskih dokladah aktivnim, oziroma upokojenim državnim uslužbencem, pojasnilo, da je po uveljavljanju uredbe o povrnitvi potnih in selitvenih stroškov od 8. marca 1930., št. 13.400/I. smatrati

za kraj službovanja tisti kraj, katerega navedena naredba navaja v tretjem odstavku 2. člena. Za »kraj službovanja«, oziroma stanovanja se mora po tti določbi smatrati ozemlje mesta, trga ali vasi, kjer je uslužbenec nameščen, dodeljen v službovanje ali kjer stanuje. Če nastane spor glede ozemlja, odloči občinsko oblastvo. — Razpis finančnega ministrstva od 6. oktobra 1928., D. R. št. 126.297, ki je vseboval pojasnilo v isti zadevi, ne velja več.

Zakonska stabilizacija dinarja. Finančni minister je dne 30. januarja sprejel novinarje in jim podal izjavo o finančnem položaju države. Poudaril je, da je finančni položaj naše države popolnoma normalen in to navzlic gospodarski krizi, ki postoji tako v naši državi, kakor po vsem svetu. Državni dohodki pritekajo docela v okviru proračunskih zneskov. Država napram vsakomur redno izpolnjuje vse svoje obveze, tako da v današnjem finančnem položaju ni nič, kar bi moglo vzbujati kakršnokoli bojazen od katerekoli strani. O stabilizaciji dinarja je pa izjavil dr. Švrljuga naslednje: »Najmarkantnejša točka v nadaljnjem delu programa vlade je vsekakor zakonska stabilizacija dinarja, ki bo v danem trenutku odrejena na podlagi priprav, ki so bile doslej izvršene. Dinar bo stabiliziran po današnjem kurzu in v vladi nihče ne misli na stabilizacijo po nekem kurzu, ki bi se le najmanj razlikoval od današnje faktične vrednosti dinarja v zlatu.« Finančni minister je naprosil časnike, naj delujejo na tem, da se zlobne vesti, katere širijo demagogi, razkrinkajo in narod pouči o pravem stanju.

Nadaljnje razdržavljanje pošt. Kakor poročajo iz Beograda, bo »kratek pravilnik o pogodbenih poštah spremenjen. Med pogodbene pošte bodo uvrščeni vsi tisti državni poštni uradi, pri katerih poslovni promet na leto ne doseže 40.000 delovnih enot. Na ta način se bo spet precejšnje število poštne uradov razdržavilo. Enako postopajo tudi nekatere druge države, predvsem Nemčija in Italija.

Anonimne ovadbe. Kr. banska uprava dravske banovine razglasa: Gospod ban dobiva pogosto anonimne dopise, v katerih se neznanci pritožujejo o raznih nerednostih. Ker je edino pravilno načelo, da mora za resničnost podatkov vsaka oseba odgovarjati se javnost zaradi informacije obveščena, da se anonimni dopisi ne jemljejo v pretres.

Pospešeno delovanje državnega sveta. Dočim se je prej v državnem svetu uradovalo samo popoldne, je uveden zdaj dopoldanski in popoldanski delovni čas. Dasi je v državnem svetu še skoro 20.000 nerešenih spisov, je pri pospešenem delovanju in pomnoženem številu osebja upati, da bodo do konca leta vsi zaostanki iz

minulih let rešeni, da bo potem mogoče dotekajoče zadeve sprosti reševati.

Sprejem pravnikov v aktivno vojaško službo. Vojni ministrstvo sprejme 12 diplomiranih pravnikov v aktivno vojaško službo, in sicer v činu sodnega poročnika. Podrobnosti natečaja so razvidne iz »Službenih Novin« št. 24 z dne 3. februarja. Prijave je treba poslati sodnemu oddelku vojnega ministrstva do 10. marca.

Suplenti na zasebnih srednjih šolah. Z odobrenjem prosvetnega ministrstva je odrejeno, da morejo suplenti, ki poučujejo že najmanj dve leti na zasebnih ali verskih srednjih šolah, ki imajo pravico javnosti, zaprositi za pripustitev pred državno izpraševalno komisijo, če izpita še nimajo.

K vprašanju obstoja uradniške menze v Mariboru piše »Jugoslovan«: »V tukajšnji uradniški menzi, ki je bila ustanovljena kmalu po osvoboditvi, je bilo vedno nad sto članov. Po

večini so to aktivni državni, občinski in zasebni nameščenci in upokojenci, nekateri pa se v menzi hranijo tudi skupaj s svojimi družinami. Poleg teh se ugodnosti, ki jim jo nudi ta institucija, ki ne posluje zaradi dobička, poslužujejo tudi številni dijaki in učenci. Sedaj se je pa pojavila namera, odvzeti menzi v mestnem kazinskem poslopu se nahajajoče lokale, in ker drugod primernih prostorov ne bi več mogla dobiti, bi to pomenilo njeno prenehanje. V trdnem prepričanju, da bi ukinitve uradniške menze težko prizadela najmanj stotino ljudi z najskromnejšimi dohodki, saj so vmes tudi kronski upokojenci, apeliramo na vse merodajne činitele, da to preprečijo. Tu gre za vsakdanji kruh danes najslabše plačanih ljudi, zato ni vseeno, koliko ga je in kakšen je. Maribor, ki je pokazal že toliko smisla za razne socialne ustanove, gotovo tudi sedaj ne bo napravil izjeme.«

Zborovanje novomeških upokojencev.

V nedeljo, dne 15. februarja se je ob 2. uri popoldne vršil v hotelu Koklič v Novem mestu sestanek državnih upokojencev in upokojenk iz Novega mesta in okolice. Navzlic slabemu zimskemu vremenu se je zborovanja udeležilo okrog 50 upokojencev, kar znači skoro polovico vseh v Novem mestu nastanjenih državnih upokojencev. Med udeleženci je bilo opaziti pripadnike vseh kategorij in strok, včasih in nižje, nove in staroupokojence.

Uvodoma je tajnik novomeške Okrožne skupine državnih nameščencev, podinspektor finančne kontrole v pok., g. Fran Weble po pozdravu prisotnih in obeh zastopnikov ljubljanskega Društva državnih upokojencev in upokojenk, predsednika gosp. Malska Lidlega in g. Viktorina Stegnarja, naprosil prvega, naj poda poročilo o položaju državnih upokojencev.

Predsednik ljubljanskega Društva državnih upokojencev g. davčni nadupravitelj v pok., M. Lidleg je poročal, da je od vsega znatnega števila državnih upokojencev v dravski banovini organiziranih doslej komaj 15%. Prav v tem pomanjkanju smisla za korist čvrste skupne organizacije je treba iskati poglavitni vzrok, da uspehi društva navzlic vsestranskemu neumornemu prizadevanju vseh članov odbora niso takšni, kakor bi morali biti. Pri vseh intervencijah in sploh vselej, kadar nastopa društvo kot stanovska organizacija državnih upokojencev pri merodajnih činiteljih igna vprašanje števila organiziranih članov prav važno, če ne najvažnejše vloge. V nadaljnjem je poročevalec orisal zgodovino skupnega društva upokojencev in s kakšnimi težočami je bilo združeno to velepomembno delo.

Neutrudnemu prizadevanju društvenega odbora se je posrečilo, združiti v skupni organizaciji že nad 1500 članov, število, kakršnega doslej še nobeno društvo upokojencev pri nas ni doseglo.

Poročevalec je nato moral ugotoviti, da so tudi novomeški upokojenci bili doslej prav slabo zastopani v organizaciji, zaradi česar je bil tudi ta sestanek še prav posebno potreben. Priporočal je pristop k ljubljanskemu osrednjemu društvu, ki bi le tedaj moglo doseči vse, kar članstvo želi, če se bo moglo opirati na moralno in gmotno podporo čim večjega števila zavednih članov. Toplo je priporočal vsem navzočim, naj se maroče na društveno glasilo »Naš Glas« v katerem so objavljene vse društvene vesti in znamenita članstva. Pozval je vse državne upokojence, naj povsod v javnih lokalih (gostilnah, čitalnicah itd.) zahtevajo »Naš Glas« in ga širijo med tovariši in znanci. Naš list je naše najvažnejše orožje v boju za obstanek in dosego društvenih ciljev.

Na koncu je poročal o stanju uradniškega in pokojniškega zakona. Opisal je potek deputacije Zveze državnih nameščencev in upokojencev dne 14. februarja pri banu dravske banovine g. dr. Marušiču, ki je zagotovil odposlanstvu, da kr. vlada ne bo pozabila na državno uslužbenstvo, aktivno kakor tudi upokojeno, in mu bo čimprej zagotovila in olajšala gmotni položaj. Omenil je tudi plenarno sejo Glavnega Saveza, ki je sklicana za 21. februarja v Beogradu in kjer se bo razpravljalo o aktualnih vprašanjih glede na novi uradniški in pokojninski zakon. H koncu je navedel doseganje uspehe društva, omenil ugodnosti, katere je društvo že pre-

»Riši Brahma, prenehaj s svojimi zmagoslavniimi mrtvičenji, zakaj glej, zaslužil si brahmaršitvat.

In Visvamitra, ki je bil povzdignjen v dostojanstvo brahmanov, je vzplul nad zemljo s čisto in popolno dušo.

II.

Svetnica.

Bertila je bila hči revnih kmetov. Ni bila posebno lepa, toda imela je prijazen obrazek, in tako mile oči, da je človek ni mogel pogledati, da je ne bi vzljubil.

Bila je pridno dekletce, ubogljiva in po svojih močeh je pomagala materi pri gospodinjskih poslih.

Silno je ljubila cvetice in živali. Na vrtu so se ji spuščali ptički na glavo, ji sedali na ramena in na prsi. Kadar je molzla kravo v hlevu, se jo krava nežno mukaje obračala k nji in jo skušala obližniti.

Bertila je ljubila ves svet, posebno pa vse reveže in bolnike. Delila je svoj kruh beračem na cesti in kjer so bili bolniki po hišah, je hodila streč kolikor je le mogla.

Ko je dosegla starost, da je razumela kdo je Kristus in kaj je odrešenje, je nadvse vzljubila Jezusa, ker je ljubil ljudi prav do smrti. Toda vedno bolj je ljubila ljudi, ker jih je

ljubil Jezus: in sama ni več vedela, da-li izvira njeno usmiljenje iz pobožnosti, ali pobožnost iz usmiljenja.

Po polju in v cestnih jarkih, kjer je pasla kravo in kozo, je molila po ves dan in brez dvoma je ta pastirčica imela več domisljije in več občutljivosti od velikega slikarja ali velikega pesnika: zakaš stvari, o katerih je premišljevala, človeška revščina, Jezusovo življenje in prizori iz njegovega trpljenja, so se ji prikazovali v takih podrobnostih in tako matančno, da skoro ni prestajala vznemirjati se in plakati...

Ko je dozorela v dekle, se tega niti zavedla ni. In ker je ljubila Jezusa in v njem vse ljudi, je nikdar ni premagala skušnjava, da bi začutila ljubezen do moškega.

Nekega dne, je nabirala suhljad v gozdu in srečala zlahtnega gospoda, ki jo je sprija skušal zapeljati s sladkimi besedami, nato jo je pa hotel vzeti s silo. Toda kar naenkrat ga je zadel mrtvoud. In ni prej ozdravel, dokler ni Bertila molila zanj in dokler se ni na glas pokesal svojega hudobnega naklepa.

Bertila je pridno opravljala svoje dolžnosti, bila je groba kmetica, ki je znala vsa poljska opravila. Toda vsako ljutro je vsa v solzah spreje-

mala sveto obhajilo. Vse nedelje je prebila v cerkvi. Vse kar je imela, je razdala drugim. Za hrano in pijačo je bila čisto neobčutljiva. Če je grajski gospodar v vasi zagrešil le preveliko krivico, je šla in mu je v Jezusovem imenu očitala in časih je dosegla pravico. Drugikrat so jo oboroženi hlapci pretepli in spodili z gradu, toda nikomur ni tožila.

Nekega dne je prišel v deželo tuj kralj na čelu svoje divje vojske. Bertila mu je šla naproti in mu rekla: »Kralj, prebivalci te vasi so sami siromaki. Zaklinjam te pri našem Gospodu Jezusu, da jim ne storiš zlega. Toda deset milj od tod leži zapuščen pokrajina, ki bi pa bogato rodila, če bi jo kdo obdeloval. Tja pojdi in naseli tam svoje vojake.«

Divjaški kralj jo je poslušal ves začuden. Zdelo se mu je tako nenačudna, da je verjel vse, kar mu je povedala. In zares je odkril deset milj od tam pokrajino, kjer so bile prej zgolj puste peščine, ki je pa kar naenkrat postala čudovito plodna in bogata, po božji volji in po besedi njegove služabnice.

Toda v Bertili je raslo hrepeneje, da bi trpela z Jezusom, prvič iz ljubezni do njega in zaradi radosti,

da bi trpela kakor on, potem pa tudi iz ljubezni do ljudi in v mislih, da bi se pokorila in si pridobila zaslug zanje.

Zato so ji vzcvetele, ko je dosegla osemnajsto leto, krvave in boleče rane na dlaneh, na nogah, na njeni levi strani in okrog čela. In vsak petek so te rane še obilneje krvavele in bolele vse huje. In zaradi tega ji je božanska omotica ožarjala obličje.

Zbrala je okrog sebe vdove in mlade deklice in jih poučevala, kako je treba negovati otroke, skrbeti za bolnike in starčke. In časih je ozdravljala bolnike, na katere je položila roko.

Umrta je z dvajsetimi leti, potem ko se je z božjo ljubeznijo in prostovoljno bolečino borila zoper bolečine ljudi in ko je po svoji moči, kolikor ji je bilo mogoče, odkupila svet.

In njenih kmečki udi, navajeni najbolj grobih del, in njene noge, ožuljene po cestah, kjer je hodila in iskala dela usmiljenja, njene roke, ki so bredle po vsem gnoju človeške revščine, vse njeno shujšano telo, kjer ni ostalo nič lepega razen oči in po tezi okrog ust, je ostalo nedotaknjeno in razširjajo je milejše dišave od vonja lilij in rož.

skarbela svojim članom, oziroma kate-
tere jim še bo nudilo, ter opisal, ko-
liko intervencij in s kakšnim uspehom
je bilo doslej že izvršenih v korist po-
sameznih društvenih članov pri raz-
nih oblastvih v Ljubljani in pri mini-
strstvih v Beogradu.

Navzoči so izvajanja g. Lillega z
velikim zadovoljstvom in odobrava-
njem sprejeli in izrazili soglasno že-
ljo, naj čimprej spet pride v Novo
mesto. Nato so dooločili kot društve-
nega zaupnika in poverjenika za No-
vo mesto in okolico gosp. Rudolfa
Weixlerja, davčnega upravitelja
v pok., iz Kandije, ki bo zastopal
Društvo državnih upokojujencev. in
upokojenk v Ljubljani ter posredo-
val med njim in članstvom.

Na sestanku se je prijavilo ta-
koj več novih društvenih članov in
se je javilo tudi nekaj novih naroč-
nikov »Našega Glasu«. Po več kot
dobri dve uri trajajočem zborovanju,
je bil vsestranski uspeh sestanka v
splošno zadovoljnost zaključen.

Nove knjige.

»Zadrugar«. Glasilo nabavljalne
zadruga uslužbencev državnih želez-

nic, Ljubljana, VII. Prejeli smo prvo
letošnje številko tega združnega li-
sta, ki je z njo stopal v svoj sedmi
letnik. Z novim letom je list, ki iz-
haja enkrat na mesec, spremenil obli-
ko in izhaja odslej v manjšem, revij-
alnem formatu, tako da bo mogoče
številke posameznega letnika vezati v
priročno knjigo. Vsebinski se je list
koliko spremenil, da si je nadel nalo-
go, postati mesečna zadrugarška re-
vija in prvi družinski list slovenskih
železničarjev. Zato je pričel poleg
strokovnih člankov in zadrugarških
razprav tudi s priobčevanjem lepo-
slovnih prispevkov ter je v prvi šte-
vilki zastopan tudi znani naš humo-
rist Fr. Milčinski. List je tudi ilustrir-
an in velja za vse leto samo 24 Din.
Naroča se pri upravi, Ljubljana VII.,
Mahničeva cesta 7. — Zanimivi za-
družni vestnik državnemu nameščeni-
stvu toplo priporočamo.

»Mladika«. Izšla je tretja šte-
vilka tega odličnega ilustriranega dru-
žinskega lista, katerega izdaja Mohor-
jeva družba, ureja ga pa pisatelj F. S.
Finžgar. Vsebina je pestra. Razen na-
daljevanja romana »Zgornje mesto«
(B. Magajna) in ruskega romana »Ko
so hrašči šumeli« (Minlov»Vdovič)

objavlja nova poglavja iz Kranjče-
vega zgodovinskega potopisa »Iz
Ljubljane v Carigrad pred 400 leti«,
Kozakovih »Zdravnikovih doživlja-
jev« in J. Plečnikovih anatomskih po-
ljudno-znanstvenih razprav. Objav-
ljen je zanimiv članek o ljubljanskem
rotovžu (s slikami), gospodinjinski dro-
biž, vzgojeslovna razmišljanja, oris
delovanja slikarice Mare Kraljeve,
katerega ilustrira tudi večina umet-
nostnih reprodukcij v ti številki. Ka-
kor v vseh, je tudi v ti »Mladiki« več
krasnih, z globokim umetniškim ču-
tom posnetih fotografskih študij zna-
nega mojstra fotografa Fr. Krašovca.
— »Mladika« velja za vse leto 84 Din
in se naroča pri upravi v Celju, Mo-
horjeva tiskarna.

**Obleke kemično čisti, barva, plisra
in lika tovarna J O S . R E I C H .**

Zdravstveni drobiž.

Nič ni nebesom bliže kot čisti
zrak. Zatohle sobe niso stanovanja,
temveč hlevi. (Schleich).

O obleki pozimi. Vobče se ravna-
jo ljudje premalo po spremembi to-
plote in si oblečejo svoje debele suk-

nje prav tako pri 10 stopinjah mraza
kot pri 5 do 10 stopinjah toplote. Pa-
zimo na razliko toplote in se oblačimo
temu primerno! Poglej, kako debelo
oblečeni sedijo ljudje v zdravniških
čakalnicah ali v zakurjenih železniških
vozovih. Telo se preveč segreje in ko
pridemo na prost, se prehladimo. Za-
to menjaj obleko zmeraj po toploti;
odloži suknjo, če je vroče, obleci jo,
ko je mraz. (Iz »Zdravja«).

ZAHVALA.

Vsem prijateljem, znancem in to-
varišem, ki so se nas spominjali v ža-
losti, nas tolažili ob smrti in ki so se
udeležili pogreba naše priljubljene
mamice, oziroma soproge, se prav iz
srca zahvaljujemo.

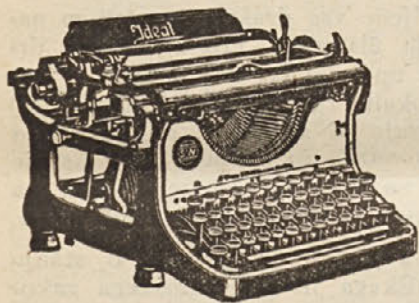
Posebno se zahvaljujemo pred-
sedniku okrajnega sodišča v Celju,
g. dru. Vidoviču za izraženo iskreno
sožalje in osebno udeležbo pri pogrebu
drage pokojnice, oziroma soproge. —
Vsem: Bog plačaj!

V Celju, dne 18. febr. 1931.

Franjo Vidic, soprog. — Franjo in
Cvetkoslava Vidic, otroka.

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezene, čipke,
razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in kro-
jače v največji izbiro samo pri
JOSIP PETELINC, Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Krojaški atelje
FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Pražakova ulica.
Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna
zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D
najmodernejšje konstrukcije
THE REX Co.
Ljubljana, Gradišče 10

Modno blago, perilo in po-
trebščine za šivilje in kro-
jače priporoča tvrdka
A. PERSCHE
LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Prepričajte se sami, da je
strojno vezenje perila,
oblek in pregrinjal najtr-
pežnejše, najlepše in naj-
cenejše, ako je izdelano
pri tvrdki
M. LEITGEB
LJUBLJANA, Jurčičev trg 3.

Tovariši!
Kupujte pri tvrdkah, ki
oglašujejo v „NAŠEM
GLASU“! Kdor podpira
nas, ga podpiramo mi!

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov
JOSIP VIDMAR
LJUBLJANA
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti
in ceni. — Točnost in
natančnost v izvrše-
vanju naročil!

E N G R O S !

E N D E T A I L !

Ustanovljena l. 1882.

Telefon št. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA
DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; il-
strirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure
in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste.
Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Veletrgovina
A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in
deželne pridelke. Raznovrstno rudninsko vodo.

MANUFAKTURNA TRGOVINA
FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za
gospode in dame. Belo blago za različno perilo v
poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog.
(Pliš, tapestri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima
vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških
in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu
plačilu 10% popusta.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430.000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z
vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe
proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno.

POSOJILA se dovoljujejo na posestva, menice
in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike obstoji pri hranilnici kreditno društvo,
za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek.

Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike,
za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

TELEFON ŠTEV. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol.

Telefonska št. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsako-
vrstne kredite in posojila državnim uslužbencem
proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življen-
skih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva.
Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila,
opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih
potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.